

نقش والدین در آموزش نماز به فرزندان

مقدمه

نخستین بستر تقویت روحیه عبادت به ویژه نماز در انسان، خانواده است. خانواده خصوصاً والدین، نخستین مرکز و کانون تعلیم و تربیت فرزندان است. اگر فرزند در خانواده ای رشد یابد که به دین و احکام عملی آن مؤمنانه و عاشقانه اهتمام می ورزند و به آموزه های آن از روی اخلاص و صداقت، گردن می نهند، امید بیشتری می رود تا فرزندشان نیز به آموزه های دینی احترام گذارد. گاه مشاهده می شود والدین، اهل نماز هستند ولی فرزند آن ها در نماز گزاردن، سست و بی انگیزه و ناآگاه به احکام و معارف نماز است؛ شاید علت آن، فقدان به کارگیری شیوه های مناسب تربیتی و آموزشی از سوی والدین باشد.

شیوه های تعلیم و آموزش نماز

۱- توجه به شرایط سنّی و مراحل رشد

مرحله اول: (از ۳ تا ۱۲ سالگی)

مرحله دوم: (۱۲ تا ۱۶ سالگی)

در این مرحله دوران کودکی پشت سر گذاشته می شود و فرزند به دوره نوجوانی که پلی میان کودکی و بزرگ سالی است وارد می شود. باید با آداب و احکام نماز در حدّ اقامه صحیح نمازهای یومیّه به طور کامل آشنا شود. و والدین به سؤالات نوجوانان در ارتباط با نماز به صورت منطقی و با زبانی ساده و در خور فهم آنان پاسخ دهند. و او با برخی دیگر از آثار و فوائد و حکمت های نماز آشنا گردد. حال آن که عمده آموزش آن بایستی به مرور و تدریجاً مورد توجه والدین قرار گیرد.

مرحله سوم: (۱۶ تا ۲۰ سالگی)

دوره جوانی در رابطه با آموزش نماز، دوره آشنایی عمیق تر و ژرف تر با فلسفه، آثار و احکام نماز است.

نماز تسلی بخش و آرامشگر دل‌های مضطرب و خسته و به ستوه آمده،
و مایه ی صفای باطن و روشنی روان است.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

تهیه و تایید کننده مطلب: حافظی

(معاونت پرورشی)

۲- الگوی عملی

روش اصلی آموزش نماز به ویژه آداب و احکام آن، روش عملی است و روش اصلی معصومین: نیز برای آموزش نماز روش عملی می باشد. همچنین آموزش عملی همراه با مهر و محبت و پرهیز از زور و خشم صورت گیرد.

پس با ایجاد احساسات خوشایند در فرزند می توان زمینه یادگیری مطلوب تر و سریع تر رفتار نماز را در او ایجاد کرد.

۳- اعتدال و میانه روی

هر عمل و آموزش تربیتی بایستی همراه با میانه روی و با تکیه بر آن باشد، از حد اعتدال بیرون نرفته و به افراط و تفریط کشیده نشود.

۴- نظارت و مراقبت

تربیت فرزند مانند پرورش نهالی است که تا استحکام نیافته به نظارت و مراقبت نیاز دارد

۵- رعایت تدریج

والدین بایستی در تمام مراحل آموزش تمکن و توانایی فرزندشان را در نظر بگیرند و او را به تدریج به سوی نماز حرکت دهند. نباید انتظار داشت که فرزند به سرعت معارف نماز را فرا گرفته و اهل عبادت و نماز شود.

۶- تشویق

تشویق یکی از بهترین ابزار تربیتی است که در ایجاد و تقویت باورهای دینی و همچنین در روند آموزش نماز و تداوم و استمرار آن بسیار مؤثر است. از این ابزار تربیتی بایستی به جا و به موقع استفاده شود، تا ایجاد انگیزه و تقویت نسبت به رفتار نماز در فرزند نماید.

۷- سهل و آسان گیری

پیامبر اکرم (ص) فرموده است: ای مردم همانا دین و آیین خدا آسان است.

۸- الگو نمایی

یکی از بهترین و کوتاه ترین روش های تربیت، ارائه نمونه و تربیت عملی است. در این روش نمونه ای عینی و قابل تقلید و پیروی، در برابر متربی قرار می گیرد که در صورت مقبولیت، متربی تلاش می کند در همه چیز خود را همانند الگوی مطلوب سازد.

۹- تکرار و مداومت

درباره اهمیت استمرار و مداومت در عمل، علی (ع) فرموده اند: «اعمال کمی که بر آن مداومت داشته باشید، امیدوار کننده تر از اعمال بسیاری است که از آن ها خسته شوید».